

కోతుల ప్రభావంతో తగ్గిన సాగు

జిల్లాలో కూరగాయల సాగు ఎక్కువగా ఖమ్మం నగర శివారు మండలాల్లో సాగు జరుగుతుంది. అయితే రియల్ ఎస్టేట్ వ్యాపారంతోపాటు సాగుకు కోతుల బెడద ఎక్కువగా ఉంది. దీనితో కూరగాయల సాగు తగ్గింది. దీనిని అధిగమించేందుకు ప్రత్యామ్నాయ చర్యలు చేపడుతున్నారు. రైతులకు రాయితీపై సోలార్ ఫెన్సింగ్ అందించేందుకు ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తోంది. ఇతర మండలాల్లో కూడా రైతులు కూరగాయల సాగు చేపట్టే విధంగా అవకాశాల కల్పిస్తున్నారు.

— బి.వి. రమణ, జిల్లా ఉద్యాన శాఖ అధికారి

కూలీల ఖర్చు, నీటి ఎద్దడి ఉంది

గతంలో పోల్చితే ఈ ఏడాది కూలీల ఖర్చు బాగా పెరిగింది. అయినా సాగు చేపాటుకుంటే నీటి ఇబ్బంది బాగా ఉంది. ఏటా కూరగాయలతోపాటు ఆకు కూరల సాగు చేస్తున్నా. అయితే ఈ ఏడాది మాకు కొద్దిగా నీటి వసతి ఉండడంతో ఆ నీటితోనే బెండకాయ, ఆకుకూరలు సాగు చేశాను. రైతుబజార్లకు వెళ్లి దశాంశలకు అడ్డకి పాపాశేరు అమ్ముతున్నాం. ప్రభుత్వం కూరగాయల సాగు చేపట్టే రైతులకు రాయితీలు ఇస్తే చాలా మంది సాగు చేసేందుకు ముందుకొస్తారు.

—ఎస్.శ్రీనివాసరావు, ఉద్యాన పంటల సాగు రైతు, ముత్తగూడెం, రూరల్ ఓడలం

నమస్తే తెలంగాణ

ఖమ్మం

5 | ఖమ్మం, బుధవారం 10 ఏప్రిల్ 2024 | KHAMMAM

- గణనీయంగా తగ్గిన కూరగాయల సాగు
- ఖమ్మం జిల్లా 'యాసంగి' చరిత్రలో తొలిసారి
- ఇతర జిల్లాలు, రాష్ట్రాల నుంచి నేరుగా దిగుమతి
- వినయోగదారులపై ఇక మరింత భారం

674 ఎకరాలే..

ఖమ్మం వ్యవసాయం, ఏప్రిల్ 9 : ఖమ్మం జిల్లా రైతాంగం ఈ ఏడాది యాసంగిలో అతితక్కువ విస్తీర్ణంలో కూరగాయల సాగు చేస్తున్నారు. ఇంత తక్కువ సాగుకావడం జిల్లా చరిత్రలో ఇదే తొలిసారి. దీంతో స్థానిక హోల్సేల్ కూరగాయల వ్యాపారులు అన్నిరకాల కూరగాయలను ఇతర జిల్లాలు, రాష్ట్రాల నుంచి దిగుమతి చేసుకుంటున్నారు. ఈక్రమంలో రవాణా ఖర్చుల భారం పడుతుండడంతో ఆ ప్రభావం వినయోగదారులపై స్పష్టంగా కనపడుతున్నది. ఖమ్మంజిల్లా ఉద్యానవంటల సాగుకు పెట్టేది పేరు. పండ్లు, పూల సాగుతోపాటు కూరగాయల సాగుకు ఇక్కడి భూములు అనుకూలంగా ఉండడంతో దశాబ్దాల నుంచి అనేక విలువైన పూలు, పండ్ల పంటల సాగు జరుగుతుంది. అయితే పాం, తాయ్ జామ, ఆపిల్ బేరీ, జర్రుర పూల సాగుతో పాటు ఆకుకూరలు, కూరగాయల సాగు గణనీయంగా ఉంటుంది. ఇందుకు ప్రధాన కారణం లక్షలాది మంది జనాభా కలిగిన జిల్లాకేంద్రం ఖమ్మంలో పాటు వైరా, మధిర, సత్తుపల్లి పట్టణాలు సైతం అందుబాటులో ఉన్నాయి. వీటి పరిధిలోని రైతులు మార్కెటింగ్ చేసుకునేందుకు రైతుబజార్లు, ఇతర కూరగాయల మార్కెట్ల సైతం అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఇన్ని

అందుబాటులో ఉన్నప్పటికీ ఈ సంవత్సరం యాసంగి సీజన్లో కూరగాయల సాగు గణనీయంగా తగ్గడం అందోళనను కలిగిస్తున్నది. గత కొద్దిరోజుల నుంచి వ్యాపారులు టమాటను ఆంధ్రా, ఆలుగడ్డలను మధ్య ప్రదేశ్, ఇతర కూరగాయలను ఆయా రాష్ట్రాల నుంచి దిగుమతి చేస్తున్నారు. మరికొద్దిరోజుల్లో ఆయా ప్రదేశాల్లో సైతం ధరలు పెరిగి అవకాశం ఉందని తద్వారా కూరగాయల ధరాభారం వినయోగదారులపై మరింత పడే అవకాశం ఉన్నట్లు స్పష్టంగా కనపడుతున్నది.

జిల్లాలో సాగు ఇలా.. జిల్లా ఉద్యానశాఖ గణాంకాల ప్రకారం ఈ యాసంగి సీజన్లో జిల్లావ్యాప్తంగా 750 మంది రైతులు సుమారు 674 ఎకరాల్లో సీజన్ ఆరంభంలో

యాసంగి సాగు

2023-24 : 674 ఎకరాలు

2022-23 : 892 ఎకరాలు

2021-22 : 1,815 ఎకరాలు

2020-21 : 2,023 ఎకరాలు

ఎకరాల్లో సాగు చేపట్టారు. అయితే ప్రస్తుతం ఈ గణాంకాల్లో సగానికి సగం సాగు తగ్గిపోయి ఉంటుందని అధికారులు చెబుతున్నారు.

వెలవెలబోతున్న రైతుబజార్లు

సాధారణంగా కూరగాయల సాగు విస్తీర్ణం గణనీయంగా ఉంటే అదేస్థాయిలో రైతుబజార్లలో రైతుల సంఖ్య భారీగా కనపడుతుంది. తద్వారా వినయోగదారుల తాకిడి ఉంటుంది. ప్రస్తుతం ఖమ్మం నగరంలో పాటు మధిర, సత్తుపల్లి పట్టణాల్లో ఉన్న రైతుబజార్లు రైతులు లేక, వినయోగదారులు రాక వెలవెలబోతున్నాయి. తప్పనిసరి పరిస్థితిలో రైతులు హోల్సేల్ కూరగాయల మార్కెట్ నుంచి ప్రైవేట్ వ్యాపారుల దగ్గర కూరగాయలు, ఆకుకూరలు సైతం కొనుగోలు చేసి తీసుకొచ్చి వినయోగదారులకు అమ్ముతున్నారు. ఖమ్మం నగరానికి సమీపంలోని రఘునాథపాలెం, కూసుమంచి, రూరల్ మండలంలోపాటు కొణిజెడ్ల, ఖమ్మంఅర్బన్ మండలంలో కూరగాయల సాగు భారీగా జరుగుతుంది. ఈ ప్రాంతాల్లో సాగు చేపట్టిన రైతులు స్వయంగా వారే రైతుబజార్లకు, ఇతర రద్దీ ప్రదేశాలకు తీసుకొచ్చి అమ్ముకునేవారు. గడిచిన వారంలో జాల నుంచి నగరంలో పంటలు తీసుకవచ్చే రైతుల సంఖ్య సైతం అమాంతం పడిపోయింది. రైతుబజార్లు, కూరగాయల మార్కెట్ల దశాంశలు మాత్రమే కనపడుతున్నాయి. అయితే సాగునీటి వనరులు కలిగిన ప్రాంతాల్లో రైతులకు ఉద్యానశాఖ అధికారులు అవగాహన కల్పించి సాగు పెరిగేలా కృషిచేయాలని ప్రజలు కోరుతున్నారు.

శ్రీకృష్ణ.. ఊరూరా ఉగాది

- ఉమ్మడి జిల్లావ్యాప్తంగా తెలుగు సంవత్సరాది వేడుకలు
- సంస్కృతీ సంప్రదాయాలను ప్రతిబంబించేలా పండుగ
- భక్తులతో కిటికిలూడిన ప్రముఖ క్షేత్రాలు
- పలు ఆలయాల్లో పంచాంగ శ్రవణం చేసిన వేద పండితులు

కోతురూడెం టౌన్ : పంచాంగ శ్రవణంలో పాల్గొన్న భక్తులు శ్రీకృష్ణ నామ సంవత్సరానికి బీద్యుత్ పలికి.. చైత్ర శుద్ధపాడ్యుడు రోజున సూతన తెలుగు సంవత్సరాది ఉగాది పండుగను మంగళవారం ఉమ్మడి జిల్లావ్యాప్తంగా ప్రజలు సంస్కృతీ సంప్రదాయాలను ప్రతిబంబించే విధంగా జరుపుకున్నారు. ఉదయమే ఇళ్ల గుమ్మాలకు మామిడి తోరణాలు కట్టి.. తీర్థాక్ష ఘోలాతో లలంకరించి.. ముంగిళ్లను రంగురంగుల ముగ్గులతో లలంకరించే పండుగ తోజను తీసుకొన్నారు. ఉదయమే తలంటు స్నానాలు ఆరంభించి సూతన పచ్చిలు ధరించి ఇందిరేపాది పూజా మందిరంలో ఇష్టదేవాలకు భక్తిపావంతో పూజలు చేశారు. పద్మ చుల నమ్మకంతో తయారు చేసిన ఉగాది పచ్చడిని దేవుడికి నైవేద్యంగా సమర్పించి తర్వాత కుటుంబ సభ్యులు స్వీకరించారు. ఉగాది పర్వదినం సందర్భంగా ప్రముఖ ఆలయాల భక్తులతో కిటికిలూడినాయి. గోత్రనామాలుతో ఆర్చుకులు ప్రత్యేక పూజలు చేసి తీర్థప్రసాదాలు లండగేశారు. వేద పండితులు పంచాంగ శ్రవణం చేశారు. శ్రీకృష్ణ సంవత్సరంలో జన్మ నక్షత్రాలనుబట్టి యోగ క్షేమాలు, ఆదాయ వ్యయాల గురించి వివరించారు. -ఎస్.నీల తెలంగాణ నటివన్, ఏప్రిల్ 9

ప్రజలు సుఖసంతోషాలతో జీవించాలి

ఉగాది వేడుకల్లో ఖమ్మం ఎంపీ నామా నాగేశ్వరరావు చిత్తంలో ఎమ్మెల్సీ తాతా మధు ఖమ్మం, ఏప్రిల్ 9 : శ్రీకృష్ణ నామ సంవత్సరంలో ప్రజలంతా సుఖసంతోషాలతో జీవించాలని, అనుకున్న కోరికలు, లక్ష్యాలు సిద్ధించి భవిష్యత్ వైపు ముందుకు సాగాలని బీఆర్ఎస్ ఖమ్మం ఎంపీ అభ్యర్థి, ఎంపీ నామా నాగేశ్వరరావు ఆకాంక్షించారు. ఖమ్మం స్వర్ణభారతి కల్యాణ మండపంలో కమ్మ మహాజన సంఘం నేతృత్వంలో మంగళవారం నిర్వహించిన ఉగాది వేడుకలకు నామా ముఖ్యఅతిథిగా హాజరై ఉమ్మడి జిల్లా ప్రజలకు శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ ఇప్పటికే కరువుతోపాటు అనేక సమస్యలతో రైతులు ఇబ్బంది పడుతున్నారని, రానున్న రోజుల్లో వర్షాలు సమృద్ధిగా కురిసి వ్యవసాయ సీజన్ బాగుండాలని ఆకాంక్షించారు. ఉగాది పండుగను కుటుంబ సభ్యులు, స్నేహితులు సంతోషకర వాతావరణంలో జరుపుకోవాలన్నారు. అనంతరం నిర్వాహకులు ఎంపీ నామాను ఘనంగా సన్మానించారు. కార్యక్రమంలో బీఆర్ఎస్ జిల్లా అధ్యక్షుడు, ఎమ్మెల్సీ తాతా మధు, కమ్మ సంఘం నాయకులు ఎర్నేని రామారావు, స్థానికులు సల్లమల వెంకటేశ్వరరావు, కాటానేని రేచేపే, మోరంపూడి ప్రసాద్, తన్నీరు రవి, నామా సనా సుమితి నుంచి తాళ్లూరి హరికే, రాజేశ్, చీకటి రాంబాబు, కృష్ణప్రసాద్ పాల్గొన్నారు.

- శ్రీసీతారామచంద్రస్వామికి ప్రత్యేక పూజలు
- నేత్రవర్షంగా లభిషికాలు

భద్రాద్రిలో బ్రహ్మోత్సవాలు ప్రారంభం

భద్రాచలం, ఏప్రిల్ 9 : భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లా భద్రాచలం పట్టణంలోని శ్రీ సీతారామచంద్రస్వామి దేవస్థానంలో మంగళవారం వసంతపక్ష ప్రాయశ్చిత్య శ్రీరామ నవమి సమాహృత తిరుకల్యాణ బ్రహ్మోత్సవాలు నేత్రవర్షంగా ప్రారంభమయ్యాయి. ఉదయం గోదావరి తీరం నుంచి వెండి తీర్థపు బెండోరే గోదావరి జలాలను తీసుకొచ్చారు. స్వామివారికి విశ్లేషణ ఆరాధన, దైవ ప్రార్థన, ఆలయ ప్రదక్షిణ చేసి అంతరాలయంలోని మూలవరుల వద్ద ఉత్సవానుష్ఠానం తీసుకొచ్చారు. అనంతరం బేదా మండపానికి ఉత్సవమూర్తులను తీసుకొచ్చి భగవతే పుణ్యాహవాసం చేసి, 28 మంది బుద్ధికోలకు దీక్షాపస్త్రాలు, కంకణధారణ నిర్వహించారు. అంతరాలయంలోని మూలవరులు, ఉత్సవ మూర్తులు, విశ్వ కల్యాణమూర్తులకు కట్టిన, ఆశ్రయ తల్లికి, రామదాసు ఏతానికి కంకణధారణ చేశారు. మంగళవాయిద్యాలతో బేదా మండపానికి వచ్చి ఉత్సవ పెరుమాళ్లకు కంకణధారణ చేశారు. ఆచార్య, బ్రాహ్మణ, మొత్తీకలకు, ఆలయ అధికారులకు కంకణధారణ నిర్వహించారు. సవకలశ స్థపనం, ఉత్సవారంభ స్థపనం, నేత్రవర్షంగా జరిపారు. 108 బీద్యుల పాలతో, అందులో సగభాగం పెరుగు, నెయ్యి, తేనె, పంచదార పంచామృతాలు, 9రకాల పళ్ల రసాలు, హరిద్రాచలం, గంధోపకం, సమస్త సదీ తీర్థములు, అయోధ్య నుంచి ప్రత్యేకంగా తెప్పించిన సరయూ నది తీర్థం, సహస్రదారలు, తులసీమూలు, సాలగ్రామ హారములు, త్రియం త్రము, షోడశోపచారములు, కుంభ, ద్వజ, అష్ట, ద్వాదశ హారములు, పంచ ఉపనిషత్తుల మంత్రములు, ద్రావిడ పారాయణంతో నేత్రవర్షంగా రామయ్యకు అభిషేకం నిర్వహించారు. యాగశాల వద్ద ఓంకార ధ్వజాహవాసాన్ని ఎగరచేశారు. సాయంత్రం 5 గంటలకు తాతగడి వెంటర్లో ఉన్న గోవిందరాజస్వామి ఆలయానికి వెళ్లి, గనపానికి పసుపు రాసి రక్షామంజున గామింది, మట్టిపై వరాహం బొమ్మను వేసి న్యాయ ద్యాయాదులు సమర్పించి, ఆర్చి, పాద్యాదులు సమర్పించి, మృత్యుంశ్రవణం(పుట్టమన్నుతో) క్షిప్తి, ప్రసత్తులతో నిర్వహించారు. పుట్టమన్నును సేవించి, ఒక చిన్న పల్లెలో పుట్టమన్నును ఉంచి, మరొక వాహనంలో గరుత్మంతుడు, హనుమంతుడు, సైన్యాధిపతి విశ్వేశ్వరుడిని ఉంచారు. రామయ్యను కల్పవృక్ష వాహనంపై తిరువీధి సేవ జరిపారు. యాగశాలలో పుట్టమన్నుతో పూజ నిర్వహించారు. 12పాదాలతో అంకరూర్ణణ జరిపారు. సవదాన్యలు, దాన్యంతో సోమకుంభాన్ని అవాహనం చేసి సోమున్ని అవాహనం చేసి, ఆఖండ దీపారాధన, క్షేత్ర పాలికుడిని, వాస్తు పురుషున్ని నాలుగు ద్వారముల దగ్గర ఎనిమిది కుంభములు ఉంచి, ద్వారతోరణ పూజ చేశారు. మోదుగు, రావి, జుబ్బి, మేడి తోరణాలు కట్టారు. స్వామివారికి విదాహో వాచనం(కల దేవత) అవాహనం చేసి, వాస్తు పురుషున్ని అవాహనం చేశారు. అంకరూరోపణ హవాచనం, వాస్తు హవాచనం, జరిపారు. అందులోని సంపాదాజ్యమును అంకరూర్ణణ పాలికులయందు, వాస్తుకూర్ణయందు తమపాలకులతో స్వీకరించారు. అనంతరం ఉత్సవ పెరుమాళ్లను బేదా మండపంలో ఉంచి, సూతన సంవత్సరాది పండుగ సందర్భంగా కేక స్టలశాయి నేతృత్వంలో స్వామివారి పాదాల వద్ద పంచాంగాలను ఉంచారు. విశ్వేశ్వర ఆరాధన, పుణ్యాహవాసం జరిపి ఆ తీర్థాన్ని పంచాంగాలపై ప్రోక్షించారు. సరస్వతీదేవిని అవాహనం చేసి సరస్వతీ పూజ, లక్ష్మి అష్టోత్తర శతనామార్చనం చేపట్టి, కుంభాచారం, గంధం, ధూప, దీప నైవేద్యాలను సమర్పించారు. పంచాంగాన్ని స్వామివారి పాదాల చెంత ఉంచి, మరో ప్రసన్నాన్ని వశిష్టల వారికి(పంచాంగం చెప్పే) అర్చకులు అభిషేకం చేశారు. ముందుగా ఆలయ మూర్తాలతో సత్కరించి సమస్కరించారు. ఈ ఏడాది రామయ్య ఆదాయం, వ్యయం, సమానంగా ఉన్నట్లు తెలిపారు.

పర్ణశాలలో బ్రహ్మోత్సవాలు ఘురూ..

పర్ణశాల, ఏప్రిల్ 9 : ప్రముఖ పుణ్య క్షేత్రమైన పర్ణశాలలో ఈ నెల 17న శ్రీరామ నవమి నిర్వహించనున్న సందర్భంగా మంగళవారం బ్రహ్మోత్సవ కార్యక్రమాలను ఆర్చకులు, అధికారులు వైభవోపేతంగా ప్రారంభించారు. ఉగాది పర్వదినం సందర్భంగా ఉదయం 5 గంటల నుంచి మూల విరాటలకు అభిషేకాలు, సూతన పస్త్రాలకరణ తోపాటు స్వామివారికి వేద విన్నపములు, భగవద్గర్జన, విశ్వేశ్వర పూజ, పుణ్యాహవాసనం, రక్షాబంధనం, రుత్విగ్రహారణం, మత్స్య గ్రహణం, బ్రహ్మోత్సవాల అంకరూరోపణ కార్యక్రమాలను ఘనంగా నిర్వహించారు. అనంతరం ఆలయ ప్రాంగణంలో పంచాంగముల పూజా కార్యక్రమం నిర్వహించి పంచాంగ శ్రవణం చేపట్టారు. పంచాంగ శ్రవణంలో భాగంగా శ్రీకృష్ణ నామ సంవత్సరంలో రాష్ట్రం అన్ని విధాలా ఎంతో అభివృద్ధి చెందుతుందని పండితులు తెలిపారు. సాయంత్రం తిరువీధి సేవను కులం పండుగగా నిర్వహించారు. కార్యక్రమంలో ముఖ్య అర్చకులు శేష కిరణ్ కుమారారావు, భద్రాద్రికల్యాణం, నవమి ఫెస్టివల్ ఆఫ్ సర్ అనిల్, సూపరింజెండ్రింగ్ కిశోర్, గుమ్మం ప్రసాద్, సిబ్బంది రాము, శివ పాల్గొన్నారు.

రామయ్య పార్లమెంట్ వరకు దీక్షతో ఉంటారు కావున ఏకాంత సేవలు, నిత్య కల్యాణాలు నిలిపివేశారు. రాజదర్బార్ సేవలు, ఆర్థిక సేవలు రద్దు చేశారు. గాలిగోపురానికి అభిషేకం చేశారు. అనిలను నివేదించారు.

ఇప్పారీ విందులో మాజీ ఎమ్మెల్యే సంద్ర

సత్తుపల్లి టౌన్, ఏప్రిల్ 9: పట్టణంలోని ప్రధాన ప్రసాద్ జామియా మసీద్లో ముస్లింలకు ఖమ్మం పార్లమెంట్ అభ్యర్థి నామా నాగేశ్వరరావు ఇచ్చిన ఇప్పారీ విందులో మాజీ ఎమ్మెల్యే సంద్ర వెంకటవిరయ్య పాల్గొని ముస్లింలకు రంజానీ శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. సత్తుపల్లి పట్టణ పరిధిలోని రాజేవీనగర్, కాకర్లపల్లి, వేంసూరు మండలం రైతుబజార్, ఎల్సీఆర్ కాలనీలోని మసీద్లో ఉన్నావునగర్లోని మదర్సా, సదర్ ముకరం, మాజీ సదర్ ముస్సర్, బీఆర్ఎస్ వెంగళరావునగర్ మసీద్లోని ముస్లింలకు పార్లమెంట్ అభ్యర్థి నామా నాగేశ్వరరావు ఇప్పారీ విందు పంపిణీ చేశారు. కార్యక్రమంలో సత్తుపల్లి మున్సిపల్ కౌన్సిల్ కుసంపూడి మహేశ్, జామియా మసీద్

పాల్వంచ పెద్దమ్మతల్లి ఆలయంలో.. వసంత నవరాత్రి ఉత్సవాలు ప్రారంభం

పాల్వంచ రూరల్, ఏప్రిల్ 9: మండలంలోని కేవలపూరం - జగన్నాదపురం గ్రామాల మధ్యలో పెద్దమ్మతల్లి దేవాలయంలో మంగళవారం శ్రీదేవీ వసంత నవరాత్రి ఉత్సవాలు ప్రారంభమయ్యాయి. ఆలయ ఈవో సుదర్శన్ దంపతులు కలశపూజ చేసి తొమ్మిది రోజులపాటు జరిగే ఈ ఉత్సవాలను ప్రారంభించారు. ఈ వేడుకలు ఈ నెల 17 వరకు కొనసాగుతాయి. ఉదయం కలశపూజ, అనంతరం గణపతిపూజ జరిగాయి. ఆ తరువాత పుణ్యాహవాసనం, పంచగవ్యప్రాసన, రుత్విగ్రహ, దీక్షా వస్త్రధారణ, ఆఖండ దీపారాధన తదితర పూజా కార్యక్రమాలను నిర్వహించారు. ఈవో దంపతులు అర్చకులకు దీక్షా పస్త్రాలు అందించారు. మధ్యాహ్నం లక్ష కుసుమార్చనం చేశారు. ఆలయ కళాక్షేత్రంలో పంచాంగ శ్రవణం కార్యక్రమం నిర్వహించారు. ఉగాది పర్వదినం సందర్భంగా మండలంలోని పలు ప్రాంతాల నుంచి భక్తులు అధిక సంఖ్యలో హాజరై అమ్మవారిని దర్శించుకుని పూజలు చేశారు.

- మొక్కజొన్న రైతులకు సాగునీటి కష్టాలు
- కాపాడుకునేందుకు భగీరథ ప్రయత్నం
- కంకి దశలో నీరందక ఎండిపోతున్న పంట
- ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్న మక్కసాగు రైతులు

కంకి పంట ఖతమే!

ఖమ్మం రూరల్, ఏప్రిల్ 9 : ఏటా యాసంగి సీజన్లో ఉన్న నీటివసతుల ఆధారంగా రైతులు ప్రధానంగా వరి, మొక్కజొన్న పంటలు పండిస్తుంటారు. ఈ ఏడాది కూడా అదే ఒరవడి కొనసాగించిన రైతులు చివరకు మొక్కజొన్న పంటకు నీరందకపోవడంతో కష్టమంది ఎండిపోతుంటే కన్నీళ్లు పెట్టుకున్నారు. పెట్టిన పెట్టుబడి కూడా వచ్చే పరిస్థితి లేకపోవడంతో పంట కోసం చేసిన అప్పు ఎలా తీర్చాలని మడపడుతున్నారు. జిల్లాకు నీరందించే సాగర్ కాల్వలో ప్రస్తుత యాసంగి సీజన్లో నీటి లభ్యత ఉండకపోవడంపై అధికారులు ముందస్తుగా తెలిపి విషయం విదితమే. ఈ క్రమంలో సాగర్ కాల్వ పరివాహక ప్రాంతంలోని ముత్తగూడెం, ఆరెకోడు, చింతపల్లి, ఆరెంపుల, పల్లెగూడెం, తెల్లూరపల్లి తదితర గ్రామాల రైతులు మొక్కజొన్న పంటను ఎక్కువ విస్తీర్ణంలో సాగు చేశారు. పంట ఆరంభంలో భారీ బావుల్లో ఉన్న నీరు, కాల్వ ద్వారా కొంత నీరు రావడంతో పంటకు సరిపోతుందనే ఉద్దేశంతో పారించుకున్నారు. అయితే పంట ఎక్కువగా ముక్కజొన్నకొద్దీ నీటి అవసరం ఎక్కువ కావడం.. బోరు బావులు, కాల్వల్లో జలాలు అడుగంటడంతో పంటకు నీరందడం కష్టమైంది. దీంతో చేతికొచ్చిన పంటను కాపాడుకునేందుకు సాగర్ కాల్వలోనే బావులు తవ్వి భగీరథ ప్రయత్నం మొదలు పెట్టారు.

ఆడపాడపా లభ్యమైన నీటితో కొంతకాలం నెట్టుకొచ్చారు. ప్రస్తుతం ఎండిలు ముడదండంతో కాల్వల్లో తవ్విని బావులు సైతం ఎండిపోవడంతో రైతులు చేతులెత్తేశారు. కంకులు పోసుకునే దశలోనే పంట పూర్తిగా ఎండిపోవడంతో సాగు రైతులు తీవ్ర ఆందోళనకు గురవుతున్నారు. వాసకాలం సీజన్లో అదే భూమిలో పత్తి సాగు చేసిన రైతులకు చీడమీడల బెడద వల్ల కనీసం పెట్టుబడి కూడా రాని పరిస్థితి నెలకొంది. దీంతో పత్తి పంటను తొలగించిన రైతులు దాని స్థానంలో మక్కసాగు చేశారు. తీరా పంట చేతికొచ్చే సమయంలో నీటి ఎద్దడి తలెత్తడంతో రైతులు తలలు పట్టుకునే పరిస్థితి వచ్చింది. వాసకాలం పత్తి పంటకు చీడమీడల బెడద, యాసంగిలో మొక్కజొన్న పంటకు నీటి ఎద్దడి వల్ల రెండు సీజన్లలో పూర్తిగా నష్టపోయామని, ప్రభుత్వం పరిచరం అందించి ఆదుకోవాలని సాగు రైతులు కోరుతున్నారు.

నీళ్లు లేక ఎండిన పంట

రెండేకలకు పైగా భూమిని కొలుకు తీసుకున్నా. రూ.40 వేలకు కొలుకు మూడుకొని కొంత యాజమానిని చెల్లించాను. వాసకాలం సీజన్లో ఆ భూమిలో పత్తి సాగు చేశాను. నీళ్లు పుచ్చులంగా ఉన్నా తెగ్గుతో నాలుగు క్వింటాళ్ల పత్తి మాత్రమే చేతికొచ్చింది. పెట్టుబడిలో సగం కూడా చేతికి రాలేదు. యాసంగిలో మక్కసాగుతో లోలు పూడ్చుకోవచ్చని పంట చేశాను. పంట చేతికొచ్చే సమయానికి కాల్వలో నీళ్లు కా.. బావిలో నీరు అడుగంటడంతో పంట ఎండిపోయింది. ప్రభుత్వం ఆదుకొని అధిక సహాయం అందిస్తేనే బయలుపడుతాం.

—అంగిరేకుల కోటేశ్వరరావు, రైతు, ముత్తగూడెం రూరల్

